

Saperda candida

EPPO-code: SAPECN

(round-headed appletree borer)

Type organisme: Insect (boktor)
Aanwezig in Nederland: Nee (wel in de EU)
EU-status: Quarantaine-organisme

Saperda candida adult. © Gilles Gonthier

Herkennen en waarnemen

Beschrijving

- Ei** Licht roestbruin, langwerpig en vrij plat, 3 mm x 1 mm.
- Larve** Pootloos; jonge larven crèmekleurig met kleine, bruine kop. Volgroeide larven wat geler en tot 4 cm lang. Niet te onderscheiden van andere boktorlarven.
- Pop** Crèmekleurig, 1-3,5 cm lang; ligt onder de bast in een zogenoemde popkamer omgeven door grof zaagsel. Vleugelaanzet, antennes en pootjes liggen los tegen het lijf (bij poppen van een mot/vlinder zijn deze met het lijf vergroeid). Niet te onderscheiden van poppen van andere boktorren.
- Kever** Langwerpig, 1-2,5 cm lang. Geelbruin met twee witte lengtestrepen op de rug. Voelspriet en poten grijs, onderkant van het lichaam en kop zilverwit. Lange voelspriet, iets korter dan het lichaam.

Larve van *Saperda candida* gezien vanaf de zijkant. © James Solomon, USDA Forest Service, Bugwood.org

Larve van *Saperda candida* gezien vanaf de bovenkant. © Laboratoire d'expertise et de diagnostic en phytoprotection - MAPAQ

Pop van een *Saperda*-soort.
© Gyorgy Csoka, Hungary Forest Research Institute, Bugwood.org

Kever van *Saperda candida* © Dawn Dailey O'Brien, Cornell University, Bugwood.org

Symptomen

- Ronde uitvlieggaten van 5-8 mm doorsnee in de stam (vaak aan de basis) of tak, die kunnen bloeden.
- Boormeel ('grof zaagsel') aan de basis van de boom of op takken.
- Kleine (3-4 mm) sneden in de bast en soms knaagschade waar een eitje is afgezet. Op deze plek kan de boom gaan bloeden.
- Ovale boorgangen (maximaal ± 10 mm doorsnede) zowel net onder de schors als dieper in het hout, met daarin kleine houtdeeltjes ('grof zaagsel' / 'splinters').
- Ringen van de bast (vraat aan bast zorgt ervoor dat een ring van hout bloot komt te liggen).
- Slechte bladstand door verstoorde watertoevoer
- Afgestorven takken

Uitvlieggat van *Saperda candida* in *Sorbus intermedia* © Peter Baufeld (JKI, Kleinmachnow, DE).

Schade veroorzaakt door *Saperda candida* in appel © Peter Baufeld (JKI, Kleinmachnow, DE)

Gaten onderin de stam van appel veroorzaakt door *Saperda candida*. © Bruce Watt, University of Maine, Bugwood

Larve van *Saperda candida* in een boorgang. © James Solomon, USDA Forest Service, Bugwood.

Boorgangen van *Saperda candida* in *Sorbus intermedia* © Peter Baufeld (JKI, Kleinmachnow, DE).

Wanneer en hoe waar te nemen

Eitjes worden afgezet in april-juli. De boorgangen zitten zowel direct onder de bast, als dieper in het hout. Larven kunnen het hele jaar aanwezig zijn, omdat de levenscyclus gemiddeld drie jaar duurt. Aan het eind van de zomer maken ze een popkamer diep in het hout, omgeven door houtdeeltjes. Poppen zijn te vinden in het voorjaar. Larven en poppen zijn alleen te ontdekken door in de boom te zagen.

Adulten (kevers) zijn aanwezig van april tot september. De kever vreet aan bladeren, bladstelen en jonge bast. Ze zijn meestal te vinden vlakbij de plant waar ze uit is gekomen. Ze kunnen echter ook een aantal kilometers vliegen om een geschikte waardplant te vinden. De kevers zijn 's nachts actief en verschuilen zich overdag onder bladeren en op beschutte plaatsen op de waardplant. Er zijn geen lokstoffen bekend voor het vangen van *Saperda candida*. Wel kunnen vallen gebruikt worden, zoals window traps of lichtvallen.

N.B. De kevers kunnen ook voorkomen en meeliften op andere planten dan de waardplanten!

Soorten die erop lijken

De adult (kever) van *Saperda candida* is vrijwel niet te verwarren met andere Europese insecten. De larven en poppen kunnen alleen door een expert worden onderscheiden van andere soorten boktorren.

De larven en poppen zijn wel te onderscheiden van enkele andere larven en poppen die in hout leven. Onder andere de wilgenhoutvlinder (*Cossus cossus*), de gestippelde houtvlinder (*Zeuzera pyrina*) en wespvlinders kunnen voorkomen in fruitbomen van de familie *Rosaceae*. Rupsen wijken af van larven van kevers doordat rupsen vooraan drie paar (korte) pootjes hebben, en op de buik 8 kransjes van donkere streepjes (haakjes); larven van boktorren hebben geen pootjes en missen ook deze kransjes.

Poppen van vlinders zijn duidelijk te onderscheiden van poppen van boktorren, doordat bij vlinders de antennes, vleugels en poten vergroeid zijn in de pop; bij keverpoppen liggen deze los tegen de pop aan.

Rups van de gestippelde houtvlinder met 3 paar korte pootjes en 8 kransjes van donkere streepjes op de buikzijde (rood omcirkeld). © Ruben Meert

Rups van een wespvlinder met 3 paar korte pootjes (pijltjes) en 8 kransjes van donkere streepjes op de buikzijde (omcirkeld). © Ruben Meert

Volgroeide rups van de wilgenhoutrups.
© Gyorgy Csoka, Hungary Forest Research Institute, Bugwood.org.

Pop van de wilgenhoutrups.
© Gyorgy Csoka, Hungary Forest Research Institute, Bugwood.org.

Waardplanten en verspreiding

Waardplanten

Waardplanten zijn voornamelijk fruitbomen uit de *Rosaceae*-familie, zoals *Crataegus*, *Cydonia*, *Malus*, *Prunus* en *Pyrus*, maar ook *Betula* is een waardplant.

Klik [hier](#) voor een actueel overzicht van de waardplanten. Houd er rekening mee dat er mogelijk nog andere waardplanten zijn.

Landen waar aanwezig

Saperda candida komt voor in grote delen van Canada en de Verenigde Staten. Ze is ook aangetroffen in Duitsland, waar geprobeerd wordt deze uit te roeien (anno 2025).

Klik [hier](#) voor een actueel overzicht waar het organisme voorkomt. Houd er rekening mee, dat ze mogelijk ook nog in andere landen voorkomt.

Wat te doen?

Melden bij (vermoeden van) vondst

Dit organisme heeft de quarantaine status of er gelden noodmaatregelen voor. Neem direct contact op met uw keuringsdienst indien u een besmetting met dit organisme vermoedt. U mag geen plantenpaspoort afgeven, en geen handelingen doen of een bestrijding uitvoeren op betreffende planten totdat uw keuringsdienst uitsluitel geeft.

Voorkomen van verdere verspreiding en bestrijding

Probeer mogelijk besmette planten fysiek gescheiden te houden van andere planten maar zonder deze te verplaatsen, en neem direct contact op met uw keuringsdienst.

Meer informatie

Meer informatie kunt u vinden op:

- Informatie [EPPQ](#).

Opmerkingen/aanvullingen

Heeft u een vraag, opmerking of aanvulling over deze informatie, stuur deze dan naar het [Klantcontactcentrum van de NVWA](#).